

21.4.2017

LAINSÄÄDÄNTÖSANASTO

Lainsäädäntösanastoon on koottu **keskeisiä lakikielen termejä ja ilmaisuja suomeksi ja osin ruotsiksi sekä suositukset niiden englanninkielisiksi vastineiksi.**

Sanasto sisältää

- 1) sanasto-osuuden, jossa termit ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (s. 2);
- 2) lakifraasien listan, jossa suomenkielisille ilmaisuille annetaan suositeltavat englanninkieliset vastineet (s. 48);
- 3) hakemiston, jossa on kaikki sanastosta löytyvät termit ja fraasit (s. 64); ja
- 4) mainintoja lähteistä ja joitakin hyödyllisiä linkkejä (s. 72).

Sanaston tarkoituksena on **tukea Suomen lainsäädäntöä suomesta tai ruotsista englanniksi kääntävien työtä ja yhtenäistää käännöksiä ja terminologian käyttöä.**

Sanaston termejä ja linjauksia **suositellaan käytettäväksi säädöskäännöksissä**, koska ne on valittu perusteellisen selvityksen tuloksena.

On kuitenkin huomattava, että Suomen lainsäädännön viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi ja että vieraskieliset säädöskäännökset ovat luonteeltaan epävirallisia. Kaikkia saatavilla olevia vieraskielisiä käännöksiä (esim. Finlexissä) ei aina myöskään ole huolellisesti tarkastettu sisällön tai kielellisten ratkaisujen osalta.

Lainsäädäntösanastoa on laadittu kahdessa vaiheessa. Sanaston ensimmäinen versio, jossa oli noin 70 hakusanaa, ilmestyi vuonna 2002 oikeusministeriön johtamana hankkeena. Sanastoa on sen jälkeen tarkistettu ja laajennettu valtioneuvoston kansliassa pienissä erissä. Valtioneuvoston englannin kielenkääntäjien ryhmän valmistelevat termit ja fraasit käyvät lausuntokierroksella eräillä lakialan asiantuntijoilla, jonka jälkeen vahvistetut vastineet lisätään sanastoon.

Lainsäädäntösanastossa olevat ruotsinkieliset termit ovat linjassa Svenskt lagspråk i Finland -oppaan ja muiden valtioneuvoston antamien suositusten kanssa.

Valtioneuvoston kansliassa on valmistunut vuoden 2017 alussa kääntämisen tueksi myös **Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen -niminen opas**, jonka ohjeita suositetaan käytettäväksi. Myös Svenskt lagspråk i Finland -oppaasta valmistui uusi, päivitetty laitos tammikuussa 2017.

Lainsäädäntösanastoon liittyviä kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää osoitteeseen [termineuvonta\(at\)vnk.fi](mailto:termineuvonta(at)vnk.fi).

Lainsäädäntösanaston termit (fi-sv-en) (päivitetty 21.4.2017)

---

alaikäinen

sv minderårig

en minor

en underage person

en person who is underage

---

alakohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) alakohta; (sv) stycke, led; (en) subparagraph, point. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsin- ja englanninkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>). Huom. myös *liitteen* alakohta

Ks myös: *liite*

sv underpunkt

Ks myös: *bilaga*

en subparagraph

Ks myös: *annex*

---

alemmanasteinen lainsäädäntö

Ks myös: *alemmanasteinen säädös*

sv lagstiftning på lägre nivå

Ks myös: *författning på lägre nivå*

en subordinate legislation

Ks myös: *subordinate statute*

---

alemmanasteinen säädös

Ks myös: *asetus, laki, säädös, alemmanasteinen lainsäädäntö*

sv författning på lägre nivå

Ks myös: *förordning, lag (1), författning, lagstiftning på lägre nivå*

en subordinate statute

Ks myös: *decree, act, statute, enactment, subordinate legislation*

---

antaa asetetus

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) antaa asetetus; (sv) anta en förordning; (en) adopt a regulation
 Asetuksen osalta käytetään issue-verbiä, koska asetuksilla ei ole erikseen hyväksymisvaihetta kuten laeilla.

Ks myös: *antaa laki*

sv *utfärda en förordning*

Ks myös: *utfärda en lag*

en *issue a decree*

Ks myös: *adopt an act*

---

antaa laki

Lisätieto: Viittaa lain hyväksymisvaiheeseen. Laki on annettu, kun tasavallan presidentti on vahvistanut sen.

Esimerkki: fi: Annettu Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009.
 sv: Given i Helsingfors den 20 oktober 2009.
 (huom. Tässä yhteydessä "given", muutoin "utfärdad".)
 en: Adopted in Helsinki on 20 October 2009.

Ks myös: *antaa asetetus, hyväksyä laki, vahvistaa laki*

sv *utfärda en lag*

Ks myös: *utfärda en förordning, anta en lag, godkänna ett lagförslag (hyväksyä lakiehdotus), stadfästa en lag*

en *adopt an act*

Ks myös: *issue a decree, pass a bill (hyväksyä lakiehdotus), approve a bill*

---

asetus

Lisätieto: Lakia alemman asteinen *säädös*, jonka antaa tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö *perustuslaissa* tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, sen antaa valtioneuvosto. Uusi perustuslaki edellyttää, että asetuksen antava taho mainitaan lakitekstissä: ...annetaan *tasavallan presidentin / valtioneuvoston / ministeriön asetuksella*. Tällöin Ruotsin kielessä käytetään epämääräistä muotoa: ... *utfärdas genom förordning av republikens president / statsrådet / [x] ministeriet*.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) asetetus; (sv) förordning; (en) regulation

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa *valtioneuvoston asetuksella*.

sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom *förordning av statsrådet*.

en: Further provisions on the implementation of the present Act may be given by *government decree*.

Ks myös: *ministeriön asetus, valtioneuvoston asetus*

sv förordning

Ks myös: *statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

en decree

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä Decree kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...the present Decree.

Englanninkielisen sanan decree yksi merkitys on tuomio tai tuomioistuimen määräys, mutta se voi joissakin maissa myös tarkoittaa esim. valtionpäämiehen antamaa määräystä, joka ei edellytä kansanedustuslaitoksen käsittelyä. Decree on tietoisesti valittu Suomen asetuksen vastineeksi sen yleiskielen merkityksen mukaisesti (an edict, law, etc., made by someone in authority), koska asetus on Suomen oikeusjärjestelmälle ominainen hierarkkisesti lakia alemmanasteinen säädös, jolle ei ole täsmällistä vastinetta englannin kielessä.

Ks myös: *government decree*

edellyttäen, että

sillä edellytyksellä, että

sv förutsatt att

sv under förutsättning att

sv på villkor att

en subject to the provision that

en provided that

edunvalvoja

sv intressebevakare

Lisätieto: Huom. aikaisemmin: holhooja = förmyndare

en guardian

erinäiset säännökset

sv särskilda bestämmelser

en miscellaneous provisions

erivapaus

vapautus jostakin

Esimerkki: fi: Sopimus eräiden kummankin sopimuspuolen kansalaisuuden omaavien henkilöiden vapauttamisesta sotilaallisista velvollisuuksista.
sv: Överenskommelse om befriande från militära förpliktelser av vissa personer, som äga båda de fördragsslutande parternas medborgarskap.

en: Convention on exemption from military obligations of persons possessing the nationality of both the contracting parties.

Ks myös: *erivapaus (jostakin vaatimuksesta)*

sv *befriande från*

Ks myös: *dispens (från ett krav)*

en *exemption from sth*

Ks myös: *dispensation (from a requirement)*

erivapaus (jostakin vaatimuksesta)

Esimerkki: fi: Valtioneuvosto voi myöntää erivapauden lailla säädetystä kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta, jollei laissa toisin säädetä.
sv: Statsrådet kan bevilja dispens från språkkunskapskrav som ställs i lag, om inte något annat föreskrivs i lag.
en: The Government may grant a dispensation from a requirement provided in an Act regarding knowledge of languages, unless otherwise provided by law.

Ks myös: *erivapaus, vapautus jostakin*

sv *dispens (från ett krav)*

Ks myös: *befriande från*

en *dispensation (from a requirement)*

Ks myös: *exemption from sth*

eriävä mielipide

Lisätieto: Kanta, jonka toimielimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä. Eriävän mielipiteen ilmoittaminen vapauttaa toimielimen jäsenen tai asian esittelijän päätöksen oikeudellisesta vastuusta.

Esimerkki: fi: jättää / ilmoittaa / esittää eriävä mielipide
sv: anteckna / anmäla / framföra avvikande mening; reservera sig
en: to submit / issue / enter / deliver / record a dissenting opinion.

sv *avvikande mening*

Lisätieto: När det gäller domstolar, används också skiljaktig mening.

sv *reservation*

en *dissenting opinion*

Lisätieto: huom. Englanniksi myös minority opinion esimerkiksi komitea- ja valiokuntatyössä, jossa tällä vastineella tarkoitetaan vähemmistöön jääneiden näkemyksiä.

estämättä

huolimatta

Lisätieto: Sanoja estämättä ja huolimatta käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta.

Esimerkki: fi: ...sen estämättä, mitä 3 §:ssä säädetään.
sv: ...oberoende av vad som föreskrivs i 3 §.
en: ...notwithstanding the provisions of section 3.

sv trots

sv oberoende av

en notwithstanding

en regardless of

en without prejudice to

Tyyli: hylättävä

hallinnollinen pakkokeino

Ks myös: *hallintopakko, uhkasakko, teettämishukka, keskeyttämishukka*

sv administrativt tvångsmedel

Ks myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en administrative enforcement measure

Ks myös: *administrative enforcement, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

en administrative coercive measure

hallintopakko

Ks myös: *hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämishukka, keskeyttämishukka*

sv administrativt tvång

Ks myös: *administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

sv förvaltningstvång

en administrative enforcement

Ks myös: *administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

hallituksen esitys

Lisätieto: Hallituksen esitys esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia

lakiehdotuksia, ja lisäksi se sisältää perustelut, tavallisesti yleisperustelut ja yksityiskohtaiset perustelut, sekä liitteitä.

sv regeringens proposition

sv regeringsproposition

en government proposal

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

harkinnanvarainen

Ks myös: *harkinta, harkintavalta*

sv beroende på prövning

sv beroende av prövning

sv efter prövning

Ks myös: *prövningsrätt*

en discretionary

Ks myös: *discretion, discretionary power, discretionary powers*

harkinta

harkintavalta

Lisätieto: Huom. Kontekstissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin:
fi: harkintavalta
sv: skönsmässig bedömning
en: margin of appreciation

Ks myös: *harkinnanvarainen*

sv prövningsrätt

Ks myös: *beroende på prövning, beroende av prövning, enligt prövning*

en discretion

Ks myös: *discretionary*

en discretionary power

en discretionary powers

huoltaja

sv vårdnadshavare

en person who has custody of a child

hyväksyä laki

Ks myös: *antaa laki, vahvistaa laki*

hyväksyä lakiehdotus

sv anta en lag

Ks myös: *utfärda en lag, stadfästa en lag*

sv godkänna ett lagförslag

en pass a bill

Lisätieto: Lakiehdotuksesta (*bill*) tulee laki (*act*) vasta sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Tästä syystä laista on suositeltavaa käyttää hyväksymisvaiheen osalta vastinetta bill.Ks myös: *adopt an act, approve a bill***johtosääntö**Ks myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

sv instruktion

Ks myös: *reglemente, arbetsordning*

en rules of procedure

Ks myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

en by-laws

Tyyli: hylättävä

en official regulations

Tyyli: hylättävä

jollei muuta johdu Esimerkki: fi: ...jollei 31 §:stä muuta johdu.
sv: ...om inte något annat följer av 31 §.
en: ...unless otherwise provided in section 31.

sv om inte något annat följer

en unless otherwise provided

en subject to the provisions of

julkinen kuulutus**kuulutus**Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: antaa / julkaista kuulutus
sv: utfärda / publicera en kungörelse
en: to issue / give / post a public notice
Esimerkki 2:
fi: ...viranomaisen tulee julkisella kuulutuksella ilmoittaa ...
sv: ...myndigheten ska genom en offentlig kungörelse meddela...
en: ...the authorities must issue a public notice notifying xx of yy ....

sv offentlig kungörelse

sv kungörelse

en public notice

en public announcement

Tyyli: hylättävä

Lisätieto: Public announcement on yleiskielen ilmaus ja tarkoittaa lähinnä ilmoitusta ja tiedotusta.

julkisoikeudellinen

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: julkisoikeudellinen yhteisö
sv: offentligrättsligt samfund
en: body governed by public law

fi: julkisoikeudellinen yhdistys
sv: offentligrättslig förening
en: association governed by public law

fi: julkisoikeudellinen laitos
sv: offentligrättslig inrättning
en: institution governed by public law

sv offentligrättslig

en governed by public law

keskeyttämisuhka

Ks myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämisuhka*

sv hot om avbrytande

Ks myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande*

en notice of enforced suspension

Ks myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance*

kohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) kohta; (sv) punkt, stycke; (en) paragraph. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsinkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>). Huom. myös *liitteen* kohta

Ks myös: *liite*

sv punkt

Ks myös: *bilaga*

en paragraph

Ks myös: *annex***koskea****olla voimassa**

Esimerkki: Esimerkki 1:
 fi: Tämä *laki* koskee..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
 sv: Denna *lag* gäller... om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
 en: This *Act* applies to... unless otherwise provided by law.

Esimerkki 2:
 fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään.
 sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsmän gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
 en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

sv gälla

sv tillämpas

en apply

kuitenkin niin, että

sv förutsatt att

sv under förutsättning att

sv på villkor att

en subject to the provision that

en provided that

kumoaminen

sv upphävande

en repeal

kumota

Esimerkki: fi: Tällä lailla kumotaan 1 päivänä tammikuuta 1975 annettu laki X:stä (N/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.
 sv: Genom denna lag upphävs lagen (av) den 1 januari 1975 om X (N/1975) jämte ändringar.

en: This Act repeals the Act of 1 January 1975 on X (N/1975), as amended.

sv upphäva

en repeal

Lisätieto: Kun lain loppumääräyksissä viitataan aiemmin annettuun lakiin, joka uudella lailla kumotaan, se voidaan kääntää englanniksi "Act of 30 November 2009".

laiminlyödä

lyödä laimin

Ks myös: esimerkkilauseita *laiminlyönnin* kohdalta

sv försumma

Ks myös: *försummelse, underlåtelse, åsidosättande*

sv underlåta

sv åsidosätta

en fail

Esimerkki: fail to do something; fail to take action

Ks myös: *failure (to observe / to act / to comply with etc.), negligence, neglect*

en neglect

laiminlyönti

Lisätieto: 1: Maksun laiminlyönti on "default of payment".
2: Monissa yhteyksissä suomenkielinen substantiivirakenne voidaan englanniksi kääntää verbillä ja päinvastoin.

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: Maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset
sv: Påföljder av att betalningsprogrammet *försummas*
en: Consequences of a failure to observe the payment schedule

Esimerkki 2:
fi: Valmistaja *laiminlyö* velvollisuuksiaan, jos ...
sv: Tillverkaren är försumlig, om ...
en: There is negligence on the part of the producer, if ...

Esimerkki 3:
fi: Laiminlyönnistä aiheutuvat taloudelliset seuraamukset
sv: Ekonomiska påföljder vid försummelse
en: Pecuniary sanctions due to neglect

Esimerkki 4:
fi: Jos joku *lyö laimin* tämän lain nojalla annettujen säännösten noudattamisen, ...
sv: Den som *underlåter* att följa bestämmelser som utfärdats med stöd

av denna lag, ...

en: Should anyone fail to observe the provisions issued under this Act,
...

Esimerkki 5:

fi: Jos operaattori *laiminlyö* velvollisuutensa...

sv: Om operatören *underlåter* att fullgöra sin skyldighet...

en: If an operator *neglects* his or her duty to...

Ks myös: *laiminlyödä*

sv försummelse

Ks myös: *försumma, underlåta, åsidosätta*

sv underlåtelse

sv åsidosättande

en failure (to observe / to act / to comply with etc.)

Ks myös: *fail (to do something / to take action), neglect*

en negligence

en neglect

lainmuutos

Ks myös: *muuttaa laki*

sv ändring

Ks myös: *ändra en lag, revidera en lag, se över en lag*

en amendment

Ks myös: *amend an act*

lainsäädäntö

Lisätieto: Ilmaisulla "lainsäädäntö" tarkoitetaan voimassa olevaa oikeussääntöjärjestelmää eli lakien ja muiden säädösten muodostamaa kokonaisuutta. Säädökset ovat kirjoitettuja oikeussääntöjä, ja ne julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä *Suomen säädöskokoelmassa* (*Finlands författningssamling*).

sv lagstiftning

en legislation

laintarkastus

Lisätieto: Laintarkastuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, että säädösehdotus on sanonnaltaan virheetön, ymmärrettävä, täsmällinen ja johdonmukainen sekä siihen että suomenkielinen ja ruotsinkielinen teksti ovat asiallisesti samansisältöiset.

sv laggranskning

en legislative editing

lainvoimainen

Ks myös: *saada lainvoima*

sv lagkraftvunnen

Ks myös: *vinna laga kraft*

en legally valid

Ks myös: *gain legal force*

en have legal force

Kielioppi: verbi

en have force of law

Kielioppi: verbi

Lisätieto: "Lainvoimainen päätös" EU:n lainsäädännössä usein "final decision".

laki (1)

Selite: Yksittäinen, eduskunnan hyväksymä ja tasavallan presidentin vahvistama säädös.

Lisätieto: Lakeja säätää eduskunta yhdessä tasavallan presidentin kanssa. *Hallituksen esitys* esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia *lakiehdotuksia*, ja lisäksi se sisältää perustelut, tavallisesti *yleisperustelut* ja *yksityiskohtaiset perustelut*, sekä *liitteitä*. Laki voi myös syntyä kansanedustajan lakialoitteesta. Eduskunta *hyväksyy lain* eli esitykseen tai lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen. Jotta laki tulisi voimaan, tasavallan presidentin on *vahvistettava* se. Lain allekirjoittaa tasavallan presidentti ja varmentaa asianomainen ministeri, minkä jälkeen valtioneuvosto julkaisee sen *Suomen säädöskokoelmassa*. Laki on *annettu*, kun tasavallan presidentti on sen vahvistanut.

sv lag (1)

en act

Lisätieto: Lain nimikkeessä "Act" kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, ja samoin silloin, kun lain tekstissä viitataan kyseiseen lakiin, "in the present Act" tai "in this Act".

laki (2)

Selite: Oikeusjärjestys; sisältää kirjoitettujen oikeusnormien lisäksi myös muun voimassa olevan oikeuden.

sv lag (2)

en law

laki [x] sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlings fördragsserie) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

sv lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om...

en Act on the Implementation of the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on

---

lakiehdotus

sv lagförslag

en bill

en government bill

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

---

lakisääteinen

sv lagstadgad

sv lagfäst

Lisätieto: Käytetään Ruotsissa, ei suositella Suomessa.

en statutory

---

liite

Esimerkki: fi: Lain säännöksiä sovelletaan samoin hankittaessa liitteessä A tarkoitettuja palveluja yhdessä liitteessä B tarkoitettujen palvelujen kanssa.
sv: Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på upphandling av tjänster enligt bilaga A tillsammans med tjänster enligt bilaga B.
en: The provisions of this Act are applied to the cases in which services

referred to in Annex A are purchased together with services referred to in Annex B.

Ks myös: *lisäys*

sv bilaga

Ks myös: *tillägg*

en annex

Ks myös: *appendix*

lisäys

Lisätieto: Varsinkin alemmanasteisissa säädöksissä *liitteisiin* voi olla lisättynä lisäyksiä. Vastaava jaottelu (liite – bilaga - annex; lisäys – tillägg - appendix) tehdään myös EU:n lainsäädännössä ja useissa valtiosopimuksissa.

Esimerkki: fi: Tämän direktiivin liitteen I lisäys 2.
sv: Tillägg 2 till bilaga I till detta direktiv.
en: Appendix 2 to Annex I to this Directive.

Ks myös: *liite*

sv tillägg

Ks myös: *bilaga*

en appendix

Ks myös: *annex*

luku

sv kapitel

sv kap.

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin kapitel-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä kap.

en chapter

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen chapter kirjoitetaan nykyisin pienellä alkukirjaimella, kuten pykälän, momentin, kohdan ja alakohdan vastineet.

lukuun ottamatta

Esimerkki: fi: Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös..., lukuun ottamatta 25 §:ää.
sv: Med undantag för 25 § tillämpas bestämmelserna i detta kapitel också på...
en: With the exception of section 25, the provisions of this chapter also apply to...

sv med undantag för

sv med undantag av
 en with the exception of

---

luonnollinen henkilö

Selite: *oikeussubjekti*, joka on ihminen

Ks myös: *oikeussubjekti*

sv fysisk person
 en natural person

---

luvanvarainen

sv som kräver tillstånd
 sv tillståndspliktig
 sv som är beroende av tillstånd
 en subject to a permit
 en subject to a licence
 en subject to authorisation
 en require a permit

Kielioppi: verbi

en require a licence

Kielioppi: verbi

en require authorisation

Kielioppi: verbi

---

mainittu

Lisätieto: Sanojen mainittu ja tarkoitettu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 24 §:ssä mainittu viranomainen
 sv: den myndighet som nämns i 24 §
 en: the authority specified in section 24

Ks myös: *määritelty, määritetty ja tarkoitettu*

sv nämnd

Ks myös: *bestämd, definierad, fastställd, bestämd, avsedd, som avses*

sv som nämns
 sv som anges

- en specified
- en set forth
- en set down
- en mentioned

Ks myös: *defined, determined under, specified in, referred to*

---

ministeriön asetus

Lisätieto: Ministeriön asetus on uuden perustuslain voimaantulon yhteydessä käyttöön otettu säädös. Ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa ministeriön asetuksia vastasivat *ministeriön päätökset*.

Ks myös: *asetus, valtioneuvoston asetus*

- sv [x] ministeriets förordning om

Ks myös: *förordning, statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

- sv förordning av [x] ministeriet

- en decree of the ministry of [x] on

- en ministry of [x] decree on

Lisätieto: Englannin kielessä ministeriön nimi on mahdollista sijoittaa joko *Decree*-sanan eteen tai sen jälkeen. Jos ministeriön englanninkielinen nimi on pitkä, esim. Ministry of Social Affairs and Health, on suositeltavaa kuitenkin käyttää of-prepositiorakennetta ja sijoittaa ministeriön nimi *Decree*-sanan jälkeen.

Ministeriön asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *Ministry of Xxx* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...the present Decree of the Ministry of Xxx.

Ks myös: *decree, government decree*

---

ministeriön päätös

Ks myös: *ministeriön asetus*

- sv [x] ministeriets beslut om

Ks myös: *ministeriön asetus*

- en decision of the ministry of [x] on

Lisätieto: Ministeriön päätöksen nimikkeessä sanat *Decision* ja *Ministry of Xxx* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimella.

Ks myös: *ministeriön asetus*

- en ministry of [x] decision on
-

momentti

- sv moment

sv mom.

Tyyli: lyhenne

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin moment-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä mom.

en subsection

Lisätieto: Aiemmasta suosituksesta poiketen säädöksen momentteja ei numeroida englanninkielisessä käännöksessä. Momenttiin viitataan kuitenkin numerolla: chapter 1, section 2, subsection 3, paragraph 4.

mukaan

Esimerkki: fi: ...jollei tämän lain mukaan vaadita määräenemmistöä.
sv: ...om inte kvalificerad majoritet krävs enligt denna lag.
en: ...unless qualified majority is required under this Act.Ks myös: *perusteella*

sv enligt

Ks myös: *med stöd av, utifrån, på grundval av, på basis av, enligt*

sv i enlighet med

sv i överensstämmelse med

sv med stöd av

en under

Ks myös: *perusteella*

en pursuant to

en by virtue of

Tyyli: hylättävä

mukaisesti

Lisätieto: Sanojen *mukaan* ja mukaisesti käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mukaisesti tulisi periaatteessa käyttää silloin kun viitataan menettelyyn, ts. siihen miten jokin tapahtuu. Ilmaisuja in accordance with, pursuant to ja under voidaan kaikkia käyttää silloin, kun henkilön on tehtävä jotakin säännösten mukaisesti, tai jotakin tapahtuu säännösten mukaisesti.Esimerkki: fi: ...palkkamenojen määrä lasketaan 20 §:n mukaisesti.
sv: ...beräknas löneutgifterna i enlighet med 20 §.
en: ...the costs of remuneration shall be calculated in accordance with section 20.

sv enligt

sv i enlighet med

sv med stöd av

sv i överensstämmelse med

sv på det sätt som föreskrivs/anges i
 sv utifrån/på grundval av/på basis av
 en in accordance with
 en under
 en pursuant to

muutoksenhaku

Ks myös: *muutoksenhakuviranomainen*

sv ändringssökande
 sv sökande av ändring
 sv överklagande

Lisätieto: Överklagande används när man avser sökande av ändring genom besvär.

Ks myös: *besvärsmyndighet*

en appeal
 en appeals

Ks myös: *appeal authority*

muutoksenhakuviranomainen

Esimerkki: fi: Muutoksenhakuviranomainen asevelvollisuutta koskevissa asioissa on kutsunta-asiain keskuslautakunta.
 sv: Besvärsmyndighet i ärenden som gäller värnplikt är centralnämnden för uppbådsärenden.
 en: The appeal authority for military service matters is the Central Call-up Appeals Board.

Ks myös: *muutoksenhaku, valitusviranomainen*

sv besvärsmyndighet

Ks myös: *ändringssökande, sökande av ändring; överklagande, besvärsmyndighet*

sv den myndighet där ändring sökts

Lisätieto: När det är fråga om omprövning eller både omprövning och besvär används "den myndighet där ändring sökts" (inte "fullföljdsmyndighet").

en appeal authority

Ks myös: *appeal, appellate authority*

muuttaa laki

Ks myös: *lainmuutos*

sv ändra en lag

Ks myös: *ändring*

sv revidera en lag

sv se över en lag

en amend an act

Ks myös: *amendment*

määritelmä

sv definition

en definition

määritelty

Esimerkki: fi: ...asetuksessa määriteltyä käyttötarkoitusta varten...
sv: ...för ett visst ändamål som bestäms i förordningen...
en: ...for a purpose defined in the Decree...

Ks myös: *mainittu, määritetty, tarkoitettu*

sv bestämd

Ks myös: *nämnd, fastställd, avsedd, som avses*

sv definierad

en defined

Ks myös: *mentioned, specified, set forth, determined under, specified in, referred to*

määritetty

Esimerkki: fi: ...2 momentissa säädetyllä tavalla määritetty osuus...
sv: ...den andel som bestämts enligt 2 mom. ...
en: the share determined under subsection 2...

Ks myös: *mainittu, määritelty ja tarkoitettu*

sv fastställd

Ks myös: *nämnd, bestämd, definierad, avsedd, som avses*

sv bestämd

en determined under

Ks myös: *mentioned, specified, set forth, defined, referred to*

en specified in

määrätä (1)

antaa määräys (1)

Selite: Antaa määräys jostakin.

Esimerkki: fi: Opetushallitus antaa tarvittaessa määräykset siitä, että...
sv: Utbildningsstyrelsen meddelar vid behov föreskrifter om att...

en: The National Board of Education will, where appropriate, issue orders on...

sv meddela föreskrifter

sv utfärda föreskrifter

sv ge bestämmelser

en order

en issue an order

määrätä (2)

antaa määräys (2)

Selite: Määrätä jossakin.

Esimerkki: fi: Työskentelyn järjestämisestä markkinaoikeudessa määrätään tarkemmin tuomioistuimen työjärjestyksessä...
sv: Närmare bestämmelser om hur arbetet vid marknadsdomstolen ordnas finns i domstolens arbetsordning...
en: Further provisions on the organisation of the work of the Market Court shall be given in the court's rules of procedure...

sv bestämma

sv föreskriva

sv ange

sv fastställa

en provide

en give provisions on

määräys (1)

Selite: Sitova oikeussääntö, joka on hierarkkisesti alemmantasoinen kuin laki ja asetus.

Lisätieto: Muualla kuin *laissa* tai *asetuksessa* olevat oikeussäännöt ovat määräyksiä. Määräykset ovat sitovia normeja. Lisäksi viranomaiset voivat antaa *ohjeita*, jotka eivät ole sitovia normeja.

sv föreskrift

en regulation

määräys (2)

Selite: Määräys valtiosopimuksessa.

sv bestämmelse

en provision

määräys (3)

Selite: Yksittäinen määräys, joka voi sisältyä esim. tuomioistuimen päätökseen.

sv bestämmelse

sv villkor

sv föreläggande

sv förordnande

en order

määräys (4)

Selite: Määräys yksityisoikeudellisessa sopimuksessa.

sv bestämmelse

sv klausul

määräys (5)

Selite: Määräys testamentissa.

sv bestämmelse

sv förordnande

nojalla

perusteella

Lisätieto: Ilmaisuja perusteella ja nojalla käytetään silloin, kun viitataan säädökseen tai säännökseen perustuvaan toimivaltaan tai oikeuteen tehdä jotakin.

Esimerkki: fi: ...9 §:n nojalla annetun kieltotuomion vastaisesti.
sv: ...i strid med en förbudsdom som meddelats med stöd av 9 §.
en: ...in breach of a restraining order issued under section 9.

Ks myös: *mukaan*

sv enligt

sv med stöd av

Ks myös: *enligt, i enlighet med, i överensstämmelse med*

sv utifrån

sv med hänsyn till

sv på grundval av

sv på basis av

sv i överensstämmelse med

en under

Ks myös: *mukaan*

en by virtue of

en pursuant to

---

noudattaa

Esimerkki: Esimerkki 1:
 fi: ...työsuhteissa, joissa työnantajan on noudatettava yleissitovaa työehtosopimusta.
 sv: ...i de anställningsförhållanden där arbetsgivaren ska följa ett allmänt bindande kollektivavtal.
 en: ...in employment relationships in which employers must comply with a universally valid collective agreement.

Esimerkki 2:
 fi: ...ministeriö noudattaa soveltuvin osin tässä pykälässä säädettyä menettelyä.
 sv: ...ministeriet följer i tillämpliga delar förfarandet i denna paragraf.
 en: ...the Ministry shall, where appropriate, follow the procedure laid down in this section.

Esimerkki 3:
 fi: Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin *lakia*.
 sv: I all offentlig verksamhet ska *lag* noggrant iakttas.
 en: In all public activity, *law* must be strictly observed.

sv följa

sv iaktta

en comply with

en follow

en observe

---

noudattaen

sv med iakttagande av

en in compliance with

---

noudattaminen

Esimerkki: fi: X valvoo tämän lain noudattamista.
 sv: X utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.
 en: Compliance with this Act shall be monitored by X.

sv iakttagande

sv efterlevnad

en compliance with

---

ohje

ohjeet

Lisätieto: Ohje ei ole sitova. Esimerkiksi ministeriö voi antaa ohjeita hallinnonalansa viranomaisille vaikuttaakseen näiden toimintaan. EU-teksteissä guidelines on usein käytetty käsite, mutta sitä ei suositella ohjeen vastineeksi.

Ks myös: *suositus*

sv **anvisningar**

Ks myös: *rekommendation*

en **instructions**

Ks myös: *recommendation*

ohjesääntö

Lisätieto: Sääntelee korkeiden viranomaisten toimintaa, esim. valtioneuvoston ohjesääntö ja oikeuskanslerin ohjesääntö. Tarkoittaa virallisuontoista työjärjestystä.

Ks myös: *johtosääntö, työjärjestys*

sv **reglemente**

Ks myös: *instruktion, arbetsordning*

en **rules of procedure**

Ks myös: *johtosääntö, työjärjestys*

en **instructions**

Tyyli: hylättävä

oikeushenkilö

Selite: *oikeussubjekti*, joka ei ole ihminen

Lisätieto: Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jokin taho oikeushenkilö. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Ks myös: *oikeussubjekti*

sv **juridisk person**

en **legal person**

Lisätieto: Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epäjohdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että "legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selventää, esim. "an individual or other legal entity".

en **legal entity**

---

oikeushenkilöys

Ks myös: *oikeushenkilö, oikeuskelpoisuus*

sv status som juridisk person

en legal personality

en status as a legal person

---

oikeuskelpoisuus

Selite: kelpoisuus toimia oikeussubjektina

Lisätieto: Oikeuskelpoisia ovat *luonnollisten henkilöiden* lisäksi ns. *oikeushenkilöt*. Taho, jolla on oikeuskelpoisuus, voi saada oikeuksia ja sillä voi olla velvollisuuksia. Käytännössä tätä termiä käytetään silloin kun määritellään, onko jokin taho oikeushenkilö eli onko sillä oikeuskelpoisuus.

Ks myös: *oikeustoimikelpoisuus*

sv rättskapacitet

sv rättsförmåga

en legal capacity

Lisätieto: adj. oikeuskelpoinen = having legal capacity

Lisätieto: Käytännössä termejä oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus käytetään lainsäädännössä pitkälti synonyymeinä.

---

oikeussubjekti

Lisätieto: Oikeussubjektilla tarkoitetaan tahoja, joka voi saada oikeuksia ja jolla voi olla velvollisuuksia. Oikeussubjekteja ovat *luonnolliset henkilöt* eli ihmiset sekä *oikeushenkilöt*, joita ovat erilaiset yritykset, yhteisöt ja julkisoikeudelliset tahot. Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jokin taho oikeushenkilö. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Ks myös: *oikeushenkilö*

sv rättssubjekt

en person holding legal rights and obligations

en person

Lisätieto: Kontekstisidonnainen: oikeustieteellisessä tekstissä

Lisätieto: Oikeussubjekti-termiä käännettäessä voi joissakin tapauksissa harkitusti käyttää oikeushenkilön vastinetta, esim. *legal person*. Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epä johdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että

"legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selventää, esim. "an individual or other legal entity".

oikeustoimikelpoisuus

Lisätieto: Oikeustoimikelpoisuudella viitataan useimmiten *luonnollisen henkilön* mahdollisuuteen määrätä itse oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ts. tehdä oikeustoimia. Luonnolliset henkilöt ovat oikeustoimikelpoisia elleivät he ole *vajaavaltaisia*, ts. alaikäisiä tai holhottavaksi julistettuja. Oikeushenkilöt ovat oikeustoimikelpoisia, mutta ne toimivat niitä edustavien henkilöiden välityksellä.

Ks myös: *oikeuskelpoisuus*

sv *rättslig handlingsförmåga*

sv *rättshandlingsförmåga*

en *legal capacity*

en *competence before the law*

Lisätieto: adj. oikeustoimikelpoinen = competent before the law, legally competent

oikeusvaikutus

Esimerkki: fi: Päätöksen oikeusvaikutukset koskevat yrityksiä, jotka ovat saaneet tukia.
sv: Beslutet har rättsverkningar för företag som har mottagit stöd.
en: The decision produces legal effects for undertakings that have received aid.

sv *rättsverkan*

sv *rättsföljd*

en *legal effect*

olla vireillä

Esimerkki: fi vireillä olevien asioiden käsittely jatkuu
sv: behandlingen av anhängiga ärenden fortsätter
en: consideration of pending cases will continue.

Ks myös: *panna / saattaa vireille, tulla vireille*

sv *vara anhängig*

Ks myös: *inleda/väcka (ett mål/ett ärende/talan), inleda en rättegång, har inletts, har väckts, blir anhängig*

en *be pending*

Ks myös: *institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court, commence, be instituted, be initiated*

---

osa

Lisätieto: Joissakin laajoissa säädöksissä ylin rakenneos (ks. esim. maakaari 540/1995).

sv avdelning

en part

---

panna vireille**saattaa vireille**

Lisätieto: panna asia / tapaus / oikeudenkäynti vireille, saattaa asia / tapaus / oikeudenkäynti vireille

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: panna asia hakemuksella tai ilmoituksella vireille
sv: inleda / väcka ett ärende genom ansökan eller efter anmälan
en: institute a matter by way of petition or notification

Esimerkki 2:
fi: panna oikeudenkäynti / virallinen prosessi / prosessi vireille
sv: inleda en rättegång / en officiell process / en process
en: initiate proceedings / an official process / a procedure

Esimerkki 3:
fi: panna riita-asia vireille tuomioistuimessa
sv: inleda ett tvistemål vid domstolen
en: bring a civil action to court

Ks myös: *olla vireillä, tulla vireille*

sv inleda (ett mål/ett ärende/talan)

sv väcka (ett mål / ett ärende)

Ks myös: *vara anhängig, har inletts, har väckts, blir anhängig*

sv inleda en rättegång

en institute (a matter)

Ks myös: *be pending, commence, be instituted, be initiated*

en initiate (proceedings)

en bring (an action) to court

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä usein myös "launch", esim. "initiate / launch infringement proceedings".

---

perustuslaki

Selite: Perustuslaki on normihierarkiassa tavallisten lakien yläpuolella oleva säädös, jota voidaan muuttaa vain erityisessä vaikeutetussa säätämisyjärjestyksessä. Perustuslakiin sisältyy mm. ylimpien valtioiden toimivaltasuhteita ja kansainvälisiä suhteita koskevat säännökset sekä perusoikeussäännökset.

Ks myös: *valtiosääntö*

sv grundlag

Ks myös: *författning, konstitution, statsförfattning*

en constitution

Ks myös: *valtiosääntö*

en Constitution

en Constitution Act

Lisätieto: Sana "constitution" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti perustuslakiin ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen perustuslakiin: "the Constitution of Finland". Vastinetta "Constitution Act" käytetään tapauksissa, joissa viitataan Suomen vanhaan perustuslakiin, joka koostui neljästä eri laista.

poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)

Esimerkki: Esimerkki 1:
 fi: Säännöllinen työaika saadaan 6 §:ssä säädetystä poiketen järjestää niin, että...
 sv: Den ordinarie arbetstiden får med avvikelse från 6 § ordnas så att...
 en: By way of derogation from section 6, regular working hours may be arranged so that...
 Esimerkki 2:
 fi: Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen 18 §:n 1 momenttia sovelletaan...
 sv: Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas 18 § 1 mom. ...
 en: By derogation from subsection 1 above, section 18, subsection 1 is applied...

sv med avvikelse från (vad som föreskrivs/bestäms)

sv trots (bestämmelserna)

en by way of derogation from

en by derogation from

pykälä

Lisätieto: Pykälässä voi olla yksi tai useampi *momentti*, ja momentissa puolestaan *kohtia* ja *alakohtia*.

sv paragraf

en section

pääsääntöisesti

Esimerkki: Esimerkki 1:
 fi: Ilmoitus tulee tehdä pääsääntöisesti sähköisesti. Erityisestä syystä

ilmoitus voidaan tehdä myös muulla tavalla.

sv: Anmälan ska i regel göras elektroniskt. Av särskilda skäl kan anmälan också göras på något annat sätt.

en: The report shall, as a rule, be made electronically. On special grounds, the report may also be submitted in some other manner.

Esimerkki 2:

fi: Vakuudeksi saadaan pääsääntöisesti hyväksyä vain rahatalletus taikka raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus.

sv: Som säkerhet får i regel endast godkännas depositioner i pengar eller proprieborgen som ställts av en penninginrättning eller försäkringsanstalt.

en: As a general rule, the only acceptable security is a cash deposit or an absolute guarantee from a financial or insurance institution."

sv i regel

en as a rule;

en as a general rule

rajoitus

Esimerkki:

Esimerkki 1:

fi: vieraan valtion lain soveltamisen rajoitukset

sv: begränsningar av tillämpningen av en främmande stats lag

en: restrictions on the application of foreign law

Esimerkki 2:

fi: ehdokkaan vaalirahoituksen rajoitukset

sv: begränsningar i fråga om kandidaters valfinansiering

en: limitations on election funding received by a candidate

sv begränsning

sv inskränkning

en restriction

en limitation

Lisätieto:

Joissakin konteksteissa myös constraint tai restraint.

rangaistussäännökset

sv straffbestämmelser

en penal provisions

rikosoikeudellinen virkavastuu

Ks myös: *virkavastuu*

sv straffrättsligt tjänsteansvar

Ks myös: *tjänsteansvar*

en criminal liability for acts in office

Ks myös: *liability for acts in office, liability while in office*

---

saada lainvoima

Ks myös: *lainvoimainen*

sv vinna laga kraft

Ks myös: *lagakraftvunnen*

en gain legal force

Ks myös: *legally valid, have legal force, have force of law*

---

saattaa voimaan

Ks myös: *laki [x] sopimuksen...voimaansaattamisesta, tulla voimaan.*

sv sätta i kraft

Lisätieto: Käytetään kansallisissa voimaansaattamissäädöksissä.

Ks myös: *lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om..., träda i kraft*

sv genomföra

Lisätieto: Käytetään EU:ssa.

en implement

Ks myös: *Act on the Implementation of the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on, enter into force*

---

salassapitovelvoite

Ks myös: *salassapitovelvollisuus*

---

salassapitovelvollisuus

Selite: Koska salassapitovelvollisuus ('velvollisuus olla paljastamatta tietoa tai käyttämättä sitä hyödyksi') on keskeisten säädösten (mm. laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), henkilötietolaki (523/1999) ja rikoslaki (39/1889)) perusteella laajempi käsite kuin vaitiovelvollisuus ('velvollisuus olla paljastamatta tietoa'), on myös salassapitovelvollisuuden käänkösvastineella pystyttävä kattamaan sekä vaitiovelvollisuus että hyväksikäyttökielto, asiakirjasalaisuus jne. Vaitiovelvollisuutta puolestaan kuvaa luontevimmin ilmaukseen "non-disclosure" perustuva vastine.

Esimerkki: fi: ... on lisäksi otettava huomioon, onko asiakirjan salassapitovelvollisuus riippumaton asiakirjan antamisesta johtuvista tapauskohtaisista vaikutuksista
sv: ... ska dessutom beaktas om sekretessplikten för en handling är

oberoende av konsekvenserna i fallet i fråga av att handlingen lämnas ut

en: ... attention must also be paid to whether the secrecy obligation is independent of the case-by-case consequences of access.

Ks myös: *vaitioloovelvollisuus*

salassapitovelvoite

sv *sekretess*

Ks myös: *tystnadsplikt, sekretess*

en *secrecy obligation*

Ks myös: *non-disclosure, non-disclosure obligation, obligation of non-disclosure*

en *obligation of secrecy*

seuraamus

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: oikeudellinen seuraamus
sv: rättslig påföljd
en: legal consequence

fi: rikoksen / rikosoikeudellinen seuraamus
sv: straffrättslig påföljd
en: criminal / penal sanction

fi: siviilioikeudellinen seuraamus
sv: civilrättslig påföljd
en: civil sanction

fi: taloudellinen seuraamus
sv: ekonomisk påföljd
en: pecuniary / financial sanction

sv *påföljd*

en *sanction*

en *legal consequence*

en *consequence*

Lisätieto: Käytetään "sanction", kun on kyse rangaistusluonteisesta seuraamuksesta, muissa konteksteissa voidaan käyttää myös "(legal) consequence". Rangaistusluonteisesta seuraamuksesta voidaan käyttää myös vastinetta "penalty".

siirtymäsäännös

Ks myös: *voimaantulo- ja siirtymäsäännökset*

sv *övergångsbestämmelse*

en *transitional provision*

---

sopimus

Lisätieto: Sanalle "sopimus" on englannin kielessä useita vastineita, joilla kuitenkin on merkityseroja. Sopimus (avtal/överenskommelse) voi olla "agreement", joka tarkoittaa mitä tahansa sopimusta, mukaan lukien kahdenväliset sopimukset. "Treaty" tarkoittaa kansainvälistä sopimusta (fördrag), eli valtioiden välistä sopimusta. Yleissopimuksen (konvention) englanninkielinen vastine "convention" tarkoittaa aina monenvälistä sopimusta, jonka sopimuspuolten määrää ei ole rajoitettu.

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlings fördragsserie) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

- sv avtal
- sv kontrakt
- sv överenskommelse
- sv fördrag
- sv traktat
- sv konvention
- en agreement
- en treaty
- en convention

---

soveltaa

Esimerkki: fi: Tätä lakia sovelletaan..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
 sv: Denna lag tillämpas på..., om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
 en: This Act applies to..., unless otherwise provided elsewhere by law.

- sv tillämpa
- sv iaktta
- en apply

---

soveltamisala

sv tillämpningsområde

sv räckvidd

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä

en scope of application

en scope

---

soveltamissäännös

sv tillämpningsbestämmelse

en application provision

Lisätieto: Otsikko "soveltamissäännökset" käännetään englanniksi "application provisions".

en provisions on the application of ...

en implementation provision

en implementing provision

---

soveltuvin osin

Esimerkki: fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä eduskunnan oikeusasiamiehestä säädetään.
sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsman gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsmen.

sv i tillämpliga delar

en as appropriate

en where appropriate

en where applicable

Suomen säädöskokoelma

Lisätieto: Säädöskokoelmassa julkaistaan lait ja asetukset.

SäädK

Tyyli: lyhenne

sv Finlands författningssamling

sv FörfS

Tyyli: lyhenne

en Statute Book of Finland

Suomen säädöskokoelman sopimussarja

SopS

Tyyli: lyhenne

sv Finlands författningssamlings fördragsserie

sv FördrS

Tyyli: lyhenne

en Treaty Series of the Statute Book of Finland

en Finnish Treaty Series

Lisätieto: Lyhennetty muoto "Finnish Treaty Series" on myös mahdollinen, mutta sen kirjainlyhennettä "FTS" ei suositella käytettäväksi säädöstekstissä.

suositus

Ks myös: *ohje*

sv rekommendation

Ks myös: *anvisningar*

en recommendation

Ks myös: *instructions*

säädös

Selite: Kirjoitettu oikeusnormi. Yleisnimitys *laeille* ja *asetuksille* sekä muille *Suomen säädöskokoelmassa* julkaistuille oikeussäännöille.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) säädös; (sv) rättsakt; (en) instrument/act.

sv författning

en statute

en enactment

säännökset ja määräykset

Esimerkki: fi: ...tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.
sv: ...ska övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.
en: ... shall ensure that the present Act and the provisions issued under it are observed.

sv bestämmelser och föreskrifter

en provisions

Lisätieto: Suositeltavaa kääntää englanniksi vain yhdellä sanalla.

säännös

Lisätieto: *Lait ja asetukset* sisältävät säännöksiä. Säännös voi koostua yhdestä *pykälästä* tai sen osasta. Pykälässä voi olla yksi tai useampi *momentti*, ja momentissa puolestaan *kohtia* ja *alakohtia*.

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.
sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.
en: Further provisions on the implementation of the present Act may be given by government decree.

sv bestämelse

sv föreskrift

en provision

säätää

Ks myös: *säätää laki*

sv föreskriva

Lisätieto: Säätää-verbiä ei tarvitse aina kääntää ruotsiksi, vaan sen sijaan voidaan käyttää muita vaihtoehtoja esim. *gälla* tai *nämna*.

Ks myös: *stifta en lag*

sv ange

sv följa av

sv säga

sv reglera

en provide

Lisätieto: Rakennetta "provide for" käytetään lähinnä silloin, kun säädetään jostakin mahdollisuudesta, esim. muutoksenhakuoikeudesta: "Section 7 provides for appeal against the decisions of the Board."

en lay down (provisions)

en issue (provisions)

Lisätieto: Verbiä "stipulate" käytetään esim. testamenteissa ja yksityisoikeudellisissa sopimuksissa, mutta sitä ei tule käyttää lakitekstissä. Säätää-verbin paras käänkösvastine ei välttämättä aina ole verbi, vaan sen sijaan voidaan käyttää substantiivirakennetta ("provisions").

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: ...jollei tässä laissa toisin säädetä.
sv: ...om inte något annat föreskrivs/sägs/anges i denna lag.
en: ...unless otherwise provided in this Act.

Esimerkki 2:
fi: ...jollei erikseen toisin säädetä.

sv: ...om inte något annat föreskrivs särskilt/separat.

en: ...unless otherwise separately provided.

Esimerkki 3:

fi: ...niin kuin tässä laissa säädetään; ...sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

sv: ...enligt (bestämmelserna i) denna lag; ...på det sätt som föreskrivs/sägs/anges i denna lag.

en: ...as provided in this Act.

Esimerkki 4:

fi: ...tässä laissa säädetyin edellytyksin.

sv: ...under de förutsättningar som nämns/anges i denna lag.

en: ...subject to the conditions laid down in this Act.

Esimerkki 5:

fi: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

sv: Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas särskilt/separat genom förordning av statsrådet.

en: Separate provisions regarding the entry into force of this Act shall be issued by government decree.

Säädöstaso on mainittava (esim. säädetään erikseen lailla; genom lag).

Esimerkki 6:

fi: X:stä säädetään tässä laissa (= Tämä laki koskee x:ää.)

sv: Denna lag gäller x.; I denna lag finns bestämmelser om x.

en: This Act *applies* to x.; This Act lays down provisions on x.

Ks myös: *enact an act*

säätää laki

Selite: Viittaa koko lainsäädäntöprosessiin. Hallitus antaa esityksen lain säätämisestä.

sv stifta en lag

en enact an act

tarkemmat säännökset

sv närmare bestämmelser

en further provisions

Lisätieto: Myös säädösotsikko "Tarkemmat säännökset ja määräykset" käännetään englanniksi "Further provisions". "Säännökset ja määräykset" voidaan kääntää yhdellä sanalla "provisions".

tarkoitettu

Lisätieto: Sanojen tarkoitettu ja mainittu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus
sv: den rapport som avses i 1 mom.
en: the notification referred to in subsection 1

Ks myös: *mainittu, määritelty, määritetty*

sv som avses

sv avsedd

Lisätieto: Ibland passar en konstruktion med "enligt".

Ks myös: *nämnd, bestämd, definierad, fastställd*

en referred to

Ks myös: *mentioned, specified, set forth, defined, determined under, specified in*

tarhoittaa

Esimerkki: fi: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä.
sv: Med ministeriet avses i denna lag undervisningsministeriet.
en: For the purposes of this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

sv avse

en mean

tarkoitus

Esimerkki: fi: lain tarkoitus
sv: lagens syfte
en: objectives of the act

sv syfte

sv mål

sv målsättning

sv avsikt

sv ändamål

en objective

en objectives

en purpose

tasavallan presidentin asetus

Ks myös: *asetus*

sv förordning av republikens president

sv republikens presidents förordning

en decree of the president of the republic

en presidential decree

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *President of the Republic* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin kuin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ..., the present Decree of the President of the Republic.

tasavallan presidentin asetus [x] sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Lisätieto: Jos sopimus ei vaadi eduskunnan hyväksymistä – eikä siis lakia – se saatetaan voimaan pelkällä asetuksella.

sv republikens presidents förordning om sättande i kraft av överenskommelsen/avtalet/konventionen om... och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet/överenskommelsen/konventionen

en decree of the president of the republic on the implementation of the agreement / treaty / convention on... and on the entry into force of the act on the implementation of the provisions of a legislative nature in the agreement

teettämisuhka

Ks myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, keskeyttämisuhka*

sv hot om tvångsutförande

Ks myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om avbrytande*

en notice of enforced compliance

Ks myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of a conditional fine, notice of enforced suspension*

toimenpidekielto

Esimerkki: fi: Milloin tarkoitettu taloudellinen hyöty menetetään toimenpidekieltojen johdosta, ...
sv: Om sådan ekonomisk fördel går förlorad till följd av åtgärdsförbud, ...
en: If the economic benefit is lost as a result of prohibition of measures, ...

sv åtgärdsförbud

sv förbud mot en åtgärd

en prohibition of measures

toimivaltainen viranomainen

Ks myös: *viranomainen*

sv behörig myndighet

Ks myös: *myndighet*

en competent authority

Ks myös: *authority*

tulla kuulluksi

Esimerkki: fi: Menettelyn osapuolet voivat käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi.
sv: Alla parterna i förfarandet kan utöva sin rätt att bli hörda.
en: The parties to the proceedings may exercise their right to be heard.

sv bli hörd

en be heard

Lisätieto: Myös "to state one's case" tapauksissa, joissa henkilö on asianosaisena oikeusjutussa.

tulla vireille

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: riita-asia tulee vireille yleisessä tuomioistuimessa, kun ...
sv: ett tvistemål inleds vid en allmän domstol när...
en: proceedings in a civil matter commence in a general court when ...

Esimerkki 2:
fi: valmistelu alkaa, kun asia tulee vireille
sv: förberedelsen inleds när målet har väckts
en: preparation begins, when the case has been instituted

Esimerkki 3:
fi: ... ei hallintopakkoasia lainkaan tule vireille
sv: ... ska förvaltningstvångsförfarande inte inledas
en: ... administrative enforcement proceedings will not be initiated

Ks myös: *olla vireillä, panna vireille*

sv har inletts

Ks myös: *vara anhängig, inleda/väcka (ett mål/ett ärende), inleda en rättegång*

sv har väckts

sv blir anhängig

en commence

Ks myös: *be pending, institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court*

en be instituted

en be initiated

tulla voimaan

Esimerkki: fi: Tämä laki tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 2008.
sv: Denna lag träder i kraft den 8 februari 2008.
en: This Act enters into force on 8 February 2008.

Ks myös: *saattaa voimaan*

sv tråda i kraft

Ks myös: *sätta i kraft, genomföra*

en enter into force

Lisätieto: Englannin kielessä "enter into force", "come into force", "take effect" ja "become effective" ovat yhtä hyväksyttäviä. Tässä sanastossa on päädytty suositteluun verbiä "enter into force" yhtenäisyyden vuoksi, koska suomalaisissa lakiteksteissä esiintyy myös substantiivi *voimaantulo*, jonka vakiintunut vastine on "entry into force".

Ks myös: *implement*

työjärjestys

Ks myös: *johtosääntö, ohjesääntö*

sv arbetsordning

Ks myös: *instruktion, reglemente*

en rules of procedure

Ks myös: *johtosääntö, työjärjestys*

täydentävät säännökset

sv kompletterande bestämmelser

en supplementary provisions

täysi-ikäinen

sv person som har uppnått myndighetsåldern

en adult

en person who has reached the age of majority

täysivaltainen

Ks myös: *vajaavaltainen*

sv myndig

Ks myös: *omyndig*

en person with legal capacity

Ks myös: *person without legal capacity*

en person who is legally competent

uhkasakko

Ks myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, teettämisuha, keskeyttämisuha*

sv vite

Ks myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en notice of a conditional fine

Ks myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

vahvistaa laki

Ks myös: *antaa laki ja hyväksyä laki*

sv stadfästa en lag

Ks myös: *utfärda en lag, anta en lag, godkänna ett lagförslag*

en approve a bill

Lisätieto: Presidentti vahvistaa lain. (Esim. the President approves a bill (= signs it and writes the word approved) -> presidential approval).

Ks myös: *adopt an act, pass a bill*

en confirm

Tyyl: hylättävä

vaitiolovelvollisuus

vaitiolovelvoite

sv tystnadsplikt

sv sekretess

en non-disclosure

en non-disclosure obligation

en obligation of non-disclosure

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: 23 § - Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto
sv: 23 § - Tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande
en: Section 23 - Non-disclosure and prohibition of use

Esimerkki 2:

fi: Poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä valtion virkamieslain (750/94) 17 §:ssä säädetään
 sv: Om tystnadsplikt för den som tillhör polisens personal gäller 17 § statstjänstemannalagen (750/94).
 en: The provisions of section 17 of the Public Servants Act (750/1994) apply to the non-disclosure obligation on members of the police personnel.

---

vajaavaltainen

Selite: Alaikäinen tai sellainen täysi-ikäinen henkilö, jonka tuomioistuin on henkilön fyysisen tai psyykkisen terveydentilan vuoksi todennut kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan.

Ks myös: *alaikäinen, täysi-ikäinen, täysivaltainen*

sv omyndig

Ks myös: *minderårig, person som har uppnått myndighetsåldern, myndig*

en person without legal capacity

Ks myös: *minor, underage person, person who is underage, adult, person who has reached the age of majority, person with legal capacity*

en person who is legally incompetent

---

valitusviranomainen

Esimerkki: fi: Toimenpiderajoitus on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.
 sv: En åtgärdsbegränsning gäller trots eventuella besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.
 en: The restriction on action remains in effect irrespective of appeal, unless decided otherwise by the appellate authority.

Ks myös: *muutoksenhaku, muutoksenhakuviranomainen*

sv besvärsmyndighet

Ks myös: *ändringssökande, sökande av ändring; överklagande*

en appellate authority

Ks myös: *appeal, appeal authority*

---

valtioneuvoston asetus

Ks myös: *asetus, ministeriön asetus*

sv statsrådets förordning

Ks myös: *förordning, [x] ministeriets förordning om*

sv förordning av statsrådet

en government decree

Lisätieto: Sana government kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

Ks myös: *decree, decree of the ministry of [x] on*

valtioneuvoston periaatepäätös

sv principbeslut av statsrådet

sv statsrådets principbeslut

en government resolution

Lisätieto: EU-oikeudessa: (fi) päätöslauselma; (sv) resolution; (en) Resolution. Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

valtiosääntö

Selite: Suppeassa merkityksessä käsitettä valtiosääntö voidaan käyttää perustuslain synonyyminä. Laajemmassa merkityksessä valtiosäännöllä kuitenkin tarkoitetaan säädöksiä, jotka sääntelevät ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita, valintaa ja päätöksentekomenettelyä sekä kansalaisten yleisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Tällöin valtiosääntöön sisältyy normihierarkkiselta asemaltaan ja säädäntötavaltaan erilaisia säädöksiä, joista ylimpänä hierarkiassa on perustuslaki.

Ks myös: *perustuslaki*

sv konstitution

sv författning

Ks myös: *grundlag*

sv statsförfattning

en constitution

Ks myös: *perustuslaki*

en Constitution

Lisätieto: Sana constitution kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti valtiosääntöön ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen valtiosääntöön: the Constitution of Finland.

vastaisesti

Esimerkki: fi: Joka tämän lain vastaisesti tahallaan...
sv: Den som i strid med denna lag uppsåtligen...
en: Any person who intentionally... in violation of this Act...

sv i strid med

sv som strider mot

en in violation of

en in breach of

en contrary to

velvoittaa

asettaa velvoitteita

Esimerkki: Esimerkki 1:
 fi: ... ja velvoittaa jäsenvaltiot laatimaan vakausohjelmia.
 sv: ... och att ålägga medlemsstaterna att upprätta stabilitetsprogram.
 en: ... and obliging Member States to draw up stability programmes.
 Esimerkki 2:
 fi: Tämä laki velvoittaa työnantajaa ja työntekijää siten kuin...
 sv: Denna lag är förpliktande för arbetsgivare och arbetstagare som...
 en: This Act imposes obligations on employers and employees as...

sv ålägga

sv förelägga

sv förplikta

sv meddela åläggande

en oblige

en impose obligations (on)

Lisätieto: Joskus myös "require".

viran puolesta

sv på tjänstens vägnar

en ex officio

en by virtue of office

Lisätieto: Tapauksissa, joissa asian hoitaminen kuuluu viraston tehtäviin sen "omasta aloitteesta" (sv: "på eget initiativ"), voidaan käyttää vastinetta: "of/by its own motion".

viranomainen

Ks myös: *toimivaltainen viranomainen*

sv myndighet

Ks myös: *behörig myndighet*

sv myndighetsperson

sv myndighetsrepresentant

en authority

Lisätieto: Kun suomenkielisessä lakitekstissä käytetään pelkästään sanaa "viranomainen" tai "viranomaiset", englannin kielessä käytetään usein

monikkumuotoa "authorities" ja lisämäärettä, esim. "health / regional / cultural authorities".

Ks myös: *competent authority*

---

virkamies

sv tjänsteman

en public official

Lisätieto: Vastineita "civil servant" ja "public servant" ei enää suositella. Niiden merkitys englanninkielisissä maissa vaihtelee kunkin maan hallintojärjestelmän mukaan.

---

vir kavastuu

Selite: Virkamiehen oikeudellinen vastuu virkatoimistaan.

Ks myös: *rikosoikeudellinen vir kavastuu*

sv tjänsteansvar

Ks myös: *straffrättsligt tjänsteansvar*

en liability for acts in office

Ks myös: *criminal liability for acts in office*

en liability while in office

---

voimaantulo

Ks myös: *tulla voimaan*

sv ikraftträdande

Ks myös: *träda i kraft*

en entry into force

Ks myös: *enter into force*

---

voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

sv ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

en transitional provisions and entry into force

Esimerkki: Käsitepari voimaantulo- ja siirtymäsäännökset esiintyy yleensä pykälän otsikkona, ja annettu englanninkielinen vastine on suositus otsikon käännökseksi. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset ovat samantyyppisiä kaikissa säädösteksteissä, ja niiden kääntäminen yhdenmukaisella tavalla on suositeltavaa. Alla annetaan muutamia esimerkkejä yleisimmistä voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä.

Esimerkki 1:

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Sitä

sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Den tillämpas första gången vid beskattningen för år 2007.

en: This Act enters into force on 1 January 2007. It shall be applied for the first time to the taxation for the year 2007.

Esimerkki 2:

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009 och gäller till och med den 31 december 2009.

en: This Act enters into force on 1 February 2009 and will remain in force until 31 December 2009.

Esimerkki 3:

fi: Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

sv: Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

en: This Act will enter into force on a date determined by government decree.

Esimerkki 4:

fi: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

sv: Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom förordning av statsrådet.

en: Separate provisions regarding the entry into force of this Act shall be issued by government decree.

Esimerkki 5:

fi: Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

sv: Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

en: Measures necessary for the implementation of this Act may be undertaken before the Act's entry into force.

Esimerkki 6:

fi: Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin tapauksiin.

sv: Denna lag tillämpas även på fall som har inträffat före ikraftträdandet/innan lagen har trätt i kraft.

en: This Act also applies to incidents that have taken place before the Act's entry into force.

Esimerkki 7:

fi: Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rikoksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

sv: På brott som begåtts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

en: The provisions of law in force at the time of the entry into force of this Act apply to offences committed before the Act's entry into force.

---

yksityiskohtaiset perustelut

Selite: Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

Ks myös: *yleisperustelut*

sv *detaljmotivering*

Ks myös: *allmän motivering*

en *detailed rationale*

Ks myös: *rationale*

---

yleiset säännökset

sv *allmänna bestämmelser*

en *general provisions*

---

yleisperustelut

Selite: Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

Ks myös: *yksityiskohtaiset perustelut*

sv *allmän motivering*

Ks myös: *detaljmotivering*

en *rationale*

Ks myös: *detailed rationale*

Lakifraaseja suomeksi ja englanniksi (päivitetty 21.4.2017)

Tämä lakifraasien lista sisältää suomalaisissa säädöksissä esiintyviä lakikielen ilmaisuja ja valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialan suositukset niiden englanninkielisiksi vastineiksi. Fraasit on ryhmitelty tähän siten, että samankaltaiset fraasit (esim. jollei-alkuiset tai soveltaa-verbin sisältävät fraasit) ovat lähekkäin. Fraasit löytyvät aakkosjärjestyksessä sanaston loppupuolella olevasta hakemistosta.

Koska säädösten englanninkielisissä käännöksissä lakifraaseja on usein käännetty monin eri tavoin, tällä listalla ohjataan kääntäjiä valitsemaan suositeltavat vaihtoehdot. Kaikki tästä puuttuvat käännösversiot eivät kuitenkaan välttämättä ole kielellisesti vääriin; suositusten avulla halutaan rajata vaihtoehtojen kirjoa ja yhtenäistää säädöskieltä. Valmiit fraasiehdotukset eivät luonnollisesti sovi kaikkiin konteksteihin ja lauserakenteisiin, joten kääntäjien toivotaan käyttävän harkintaa ja sujuvia käännösratkaisuja.

Listaan kerätään myöhemmin lisää lakifraaseja ja suosituksia saatetaan päivittää käyttökokemusten perusteella. Kommentit fraasien englanninkielisiin muotoiluihin, ehdotukset uusiksi fraaseiksi ja kiperät käyttöesimerkit käännettävistä teksteistä ovat tervetulleita. Yhteyshenkilö: terminologi Niina Elomaa, p. 0295 160 265, niina.elomaa(a)vnk.fi.

Aiempi sanamuoto kuuluu

en Previous form of wording:

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of Parliament, the following is enacted:

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen säädöstekstin alussa oleva johtolause nykyisin käännetään.

---

1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien

en duties referred to in subsection 1, paragraph 5

---

siten kuin x momentissa säädetään

en as provided under subsection x

en as provided in subsection x

en as laid down in subsection x

---

laissa säädetty

en provided by law

en provided in this Act

Lisätieto: jos tarkoitetaan tässä laissa

---

x pykälässä säädetty

- en under section x
- en provided in section x
- en laid down in section x
- en specified in section x

Lisätieto: sopii joissakin yhteyksissä

---

tässä pykälässä säädetty

- en under this section
- en provided in this section
- en laid down in this section

Esimerkki: tässä pykälässä säädetty menettely – procedure laid down in this section; tässä pykälässä säädetyt tehtävät – duties laid down in this section (tässä lay down toimii paremmin kuin provide-verbi)

---

säädetty

- en provided
- en laid down
- en statutory

Lisätieto: Sopii joissakin yhteyksissä. Statutory on suomeksi tavallisesti lakisääteinen, joskus lain mukaan kuuluva.

---

muualla laissa säädetty x

- en x laid down elsewhere by law

Esimerkki: rajavartiolaissa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien – duties laid down for the Border Guard in the Border Guard Act or elsewhere by law

---

x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla

- en as specified by Ministry of x decree
-

x:stä säädetään y:ssä

- en provisions on x are laid down in y

Esimerkki: Rahankeräyksestä säädetään rahankeräyslaissa (255/2006). - Provisions on money collection are laid down in the Money Collection Act (255/2006).

- en provisions on x are given in y

---

x:stä voidaan säätää (asetuksella)**(asetuksella) voidaan säätää x:stä**

- en provisions on x may be issued (by decree)
- en provisions on x may be given (by decree)
- en provisions on x may be laid down (by decree)

---

x:stä säädetään erikseen (y:llä)

- en separate provisions on x are issued (by y)

Esimerkki: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen (valtioneuvoston asetuksella/laila). – Separate provisions on the entry into force of this Act are issued (by government decree/an act).

- en separate provisions on x are laid down (by y)
- en separate provisions on x are given (by y)

---

x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)

- en further provisions on x are laid down by (decree/government decree)
- en further provisions on x are issued by (decree/government decree)
- en further provisions on x are given by (decree/government decree)

---

x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)

- en further provisions on x may be issued by (decree/government decree)
- en further provisions on x may be given by (decree/government decree)
- en further provisions on x may be laid down by (decree/government decree)

---

x voi asetuksella tarkemmin säätää

- en x may issue further provisions by decree

---

siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään

- en as specified by decree

**tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella)
(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä**

- en further provisions on x are laid down by (government decree)
- en further provisions on x are issued by (government decree)
- en further provisions on x are given by (government decree)

---

jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu

en subject to the provisions of other applicable statutes or any international treaty binding on Finland

---

jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu

en unless otherwise provided by European Union law or any international treaty binding on Finland

en subject to the provisions of European Union law or any international treaty binding on Finland

---

jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää

en unless otherwise provided by law or decided by the Minister

---

jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä

en unless otherwise provided by law or the adopted rules of procedure

---

jollei muuta näytetä

en in the absence of evidence to the contrary

Esimerkki: Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. – In the absence of evidence to the contrary, parties are considered to have been notified of decisions within seven days from the date the letter was sent.

en unless otherwise shown

Esimerkki: Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. – Unless otherwise shown, the addressee is considered to have been notified of the matter in seven days from the date the letter was sent.

---

jollei toisin säädetä**jollei muuta säädetä**

en unless otherwise provided

en unless otherwise laid down

en subject to other provisions

en subject to the provisions of other statutes

Lisätieto: jos viittaa muuhun säädökseen

---

jollei x:stä muuta säädetä

en unless otherwise provided on x

en subject to other provisions on x

---

jollei x:stä muuta johdu

en subject to the provisions of x

Esimerkki: ...sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään, jollei tästä pykälästä muuta johdu. –
Subject to the provisions of this section, the provisions of this Act apply to...

---

jollei erikseen toisin säädetä**jollei erikseen muuta säädetä**

en unless otherwise separately provided

en unless otherwise separately laid down in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

en unless otherwise separately issued in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

---

jollei laissa erikseen toisin säädetä**jollei erikseen laissa muuta säädetä**

en unless otherwise separately provided by law

en unless otherwise separately provided by statute

---

jollei x toisin määrää

en unless otherwise ordered by x

Esimerkki: jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää – unless otherwise ordered by
the appeal authority

---

jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in this or any other act

en unless otherwise provided in this or another act

---

jollei muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in any other act

en unless otherwise provided in another act

---

jollei muualla laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided elsewhere by law

en unless otherwise laid down elsewhere by law

---

jollei muualla toisin säädetä

jollei muualla muuta säädetä

en unless otherwise provided elsewhere

en unless otherwise laid down elsewhere

en subject to other provisions elsewhere

en subject to other statutes elsewhere

Lisätieto: jos viittaa muuhun säädökseen

---

jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta)

en unless (a more severe punishment for the act) is provided elsewhere by law

Esimerkki: Rangaistus ilmaisukiellon rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. – The punishment for violating the disclosure prohibition is imposed under chapter 38, section 1 or 2 of the Criminal Code, unless a more severe punishment for the act is provided elsewhere by law.

---

jollei jäljempänä toisin säädetä

jollei jäljempänä muuta säädetä

en unless otherwise provided below

---

siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään

en as specified by decree where necessary

en as specified by decree if necessary

(valtioneuvoston) asetuksella säädettävä

en specified by (government) decree

(valtioneuvoston) asetuksella tarkemmin säädettävä

en further specified by (government) decree

---

sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään

en as separately provided by law

---

sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään

- en as provided in the x Act
- en as provided in the Act on x
- en as laid down in the x Act
- en as laid down in the Act on x

---

sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään

- en in addition to other provisions of this Act
- en in addition to other provisions in this Act
- en in addition to the other provisions of this Act
- Lisätieto:* the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta
- en in addition to the other provisions in this Act
- Lisätieto:* the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta
- en in addition to what is otherwise provided in this act
- en besides (the) other provisions of this Act
- Lisätieto:* the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta
- en besides (the) other provisions in this Act
- Lisätieto:* the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta
- en besides (the) other provisions laid down in this Act
- Lisätieto:* the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

---

sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään

- en besides the provisions in any other act
- en besides the provisions in another act
- en in addition to what is provided in any other act
- en in addition to what is provided in another act
- en in addition to what is laid down in any other act
- en in addition to what is laid down in another act

---

sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään

- en besides other legal provisions elsewhere (on x)
- en in addition to the provisions (on x) elsewhere in the law
- en in addition to what is provided (on x) elsewhere by law
- en in addition to what is laid down (on x) elsewhere by law

---

sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään

- en besides the provisions of x

Lisätieto: Suomenkielisessä fraasissa säätää-verbi sisältää ajatuksen, että x on laki tai asetus, englanninkielisessä on mainittava missä säädetään, sillä provisions voi viitata myös määräykseen tai muuhun vastaavaan. Esim. "besides the provisions of/in the Act on X" tai "besides the provisions of/in (Council Recommendation xx)"

en besides the provisions in x

en in addition to the provisions laid down in x

Lisätieto: x on tässä laki tai asetus

sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään

en besides the provisions below on x

en in addition to the provisions below on x

sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään

en besides the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

en in addition to the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään

en provisions of x apply to y

Esimerkki: Poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä valtion virkamieslain (750/94) 17 §:ssä säädetään. – The provisions of section 17 of the Public Servants Act (750/1994) apply to the non-disclosure obligation on members of the police personnel.

x:stä on (soveltuvin osin) voimassa, mitä y:stä säädetään

en provisions on x apply(, as appropriate,) to y

Esimerkki: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään. – The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään

en in all other respects, the provisions of x shall be observed in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

en in all other respects, the provisions of x shall be complied with in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä

en supervision of compliance with this Decree is provided under x

en provisions on (the) supervision of compliance with this Decree are laid down in x

---

on noudatettava, mitä x:ssä säädetään**noudatetaan, mitä x:ssä säädetään**

Lisätieto: Molemmat merkitsevät pakkoa, joten englanniksi molempiin shall.

en provisions of x shall be observed

en provisions of x shall be complied with

---

on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään

en provisions of x or any other act shall be observed

en provisions of x or any other act shall be complied with

en provisions of x or another act shall be observed

en provisions of x or another act shall be complied with

---

x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)**mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan)**

en provisions of x (on y) apply to (z)

en provisions of x (concerning y) apply to (z)

Esimerkki: Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöstä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön. - The provisions of this Act concerning local authority subsidiaries also apply to foundations that fall within the sphere of the municipality's control.

---

x:ää sovelletaan y:n sijasta

en instead of y, x applies to

Esimerkki: Viisumisäännöstöä sovelletaan hallintolain sijasta: x:ään; y:hyn... – Instead of the Administrative Procedure Act, the Visa Code applies to the following: x, y...

---

tätä lakia sovellettaessa

en in applying this Act

en in the application of this Act

---

tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y

en in applying this Act, y is considered x

Esimerkki: Tätä lakia sovellettaessa perheenjäseneksi katsotaan Suomessa asuvan henkilön aviopuoliso. – In applying this Act, the spouse of a person residing in Finland is considered a family member.

siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään

en as laid down in the EU X Regulation and the provisions on its application

Esimerkki: siten kuin EU:n oleskelulupa-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään – as laid down in the EU Residence Permit Regulation and the provisions on its application

x:ään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä

en provisions on criminal liability as a public official apply to x

tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä

en for the purposes of this Act, x means y

Esimerkki: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä. – For the purposes of this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

rinnastetaan

en is/are considered to have the same status as

Esimerkki: Aviopuolisoihin rinnastetaan jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sukupuolestaan riippumatta. – Persons living in a marriage-like relationship in the same household on a permanent basis are considered to have the same status as a married couple regardless of their gender.

en is/are considered to be

Esimerkki: puolisoihin rinnastetaan nainen ja mies, jotka jatkuvasti elävät avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa – a man and woman who continuously live in conditions similar to marriage in a shared household are considered to be spouses

en is/are equated with

Esimerkki: välimieheen rinnastetaan kotimainen ja ulkomainen välimies, joka hoitaa tehtäviään toisen valtion välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti – a domestic and foreign arbitrator who exercises functions under the national law on arbitration of another State is equated with an arbitrator

en is/are equivalent to

Esimerkki: Uhkasakko rinnastetaan tällöin sakkoon. – In this event, a notice of a conditional fine is equivalent to a fine.

Esimerkki: rikoksen on tehnyt Suomen kansalainen tai henkilö, joka 6 §:n mukaan rinnastetaan Suomen kansalaiseen – the offence was committed by a Finnish citizen or a person who, under section 6, is equivalent to a Finnish citizen

---

mainitussa laissa

en in the Act

en in the said Act

Lisätieto: Usein pelkkä määräinen artikkeli tms. riittää, mutta tapauskohtaisesti voi käyttää myös "said".

---

salassapitosäännösten estämättä

en notwithstanding secrecy provisions

en notwithstanding the secrecy provisions

Lisätieto: jos viitataan saman lain säädöksiin

---

sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään

en notwithstanding the provisions on secrecy of information

---

erityisestä syystä

Esimerkki: fi: Ministeriö voi erityisestä syystä päättää, että...
sv: Ministeriet kan av särskilda skäl besluta att...
en: On special grounds, the Ministry may decide that..

erityisistä syistä

jos on erityinen syy

en on special grounds

en for special reasons

en for specific reasons

en for a special reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en for a specific reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en where there is a special reason

en where there is a specific reason

en if there is a special reason

en if there is a specific reason

---

pätevästä syystä

en for a legitimate reason

en for legitimate reasons

en where there is a legitimate reason

en if there is a legitimate reason

---

hyväksyttävästä syystä

en with good cause

en for a good reason

---

perustellusta syystä

en on reasonable grounds

en with reasonable cause

en on justifiable grounds

en for justifiable reasons

---

jos on perusteltua syytä

jos on perusteltua aihetta

en where there are reasonable grounds

en if there are reasonable grounds

en where there is reasonable cause

en if there is reasonable cause

Esimerkki: jos on perusteltua epäillä/olettaa - where/if there are reasonable grounds to suspect/believe

jos on perusteltua aihetta epäillä - where/if there is reasonable cause to suspect

---

muusta erityisestä syystä

jos on muu erityinen syy

en for other special reasons

en for other specific reasons

---

tärkeästä syystä

jos on tärkeä syy

en for important reasons

en for an important reason

en on important grounds

en where there is an important reason

---

painavasta syystä

jos on painava syy

- en on serious grounds
  - en where there are serious grounds
  - en where there are serious reasons
  - en if there are serious grounds
  - en if there are serious reasons
-

muusta painavasta syystä**jos on muu painava syy**

- en where there are other serious grounds
  - en where there are other serious reasons
  - en if there are other serious grounds
  - en if there are other serious reasons
-

erityisen painavasta syystä**erityisen painavista syistä****erittäin painavasta syystä****jos on erityisen painava syy****jos on erittäin painava syy**

- en on very serious grounds
  - en where there are very serious grounds
  - en where there are very serious reasons
  - en if there are very serious grounds
  - en if there are very serious reasons
-

poikkeuksellisen painavasta syystä**jos on poikkeuksellisen painava syy**

- en on exceptionally serious grounds
  - en where there are exceptionally serious grounds
  - en if there are exceptionally serious grounds
-

pakottavasta syystä**pakottavan syyn vuoksi****jos on pakottava syy**

- en on imperative grounds
- en on compelling grounds

en for compelling reasons

en for overriding reasons

---

muista pakottavista syistä

en for other compelling reasons

en for other overriding reasons

---

kiireellisistä syistä

en for urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in urgent cases".

en on grounds of urgency

---

erityisen kiireellisistä syistä

en for particularly urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in cases of extreme urgency".

---

pakottavista kiireellisistä syistä

en on imperative grounds of urgency

L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be set by government decree.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be specified by government decree.

L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.

en Section 20a as added by Act 751/2014 enters into force on 1 January 2015.

---

1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230

en Paragraph 1 was repealed by Act 1230/2013.

Lisätieto: Ei kirjoiteta päivämäärää vaan annetaan lain numero muodossa 1230/2013.

---

x §:n mukainen y

en y specified in section x

Esimerkki: 23 §:n mukaista rajavartiolaitoksen virkapukua – the uniform of the Border Guard specified in section 23 (tällaisessa kontekstissa specified on parempi kuin under)

Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen veloitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti

en in accordance with an obligation under international law binding on Finland or a Council Decision adopted under the Treaty on European Union

---

päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla

en decisions on x are not subject to appeal

---

on varattu tilaisuus tulla kuulluksi

en has been given an opportunity to be heard

---

on varattava tilaisuus tulla kuulluksi

en shall be given an opportunity to be heard

Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.

en A decision on x is made for a fixed term or until further notice.

Presidentti tekee päätöksen asiassa valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta.

en The President decides the matter in a government session on the basis of a proposal by the Government.

Lisätieto: Pääsääntöisesti pitäisi olla tasavallan presidentti - President of the Republic.

Tasavallan presidentti tekee päätökset rajavartiolaitoksen sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella.

en The President of the Republic decides military command matters of the Border Guard on the presentation of the Minister of the Interior without a government session.

Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskyasian presidentin valtioneuvostossa ratkaistavaksi.

en By the initiative of the President of the Republic or on a presentation of the Minister of the Interior, the President may refer military command matters to be decided by the President in a government session.

Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta.

en In this case, the President decides the matter on the presentation of the Minister of the Interior without a proposal by the Government.

---

sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä

en when military command matters are presented to the President in a government session

Termien ja fraasien hakemisto

(asetuksella) voidaan säätää x:stä.....	50
(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä.....	50
(valtioneuvoston) asetuksella säädettävä	53
(valtioneuvoston) asetuksella tarkemmin säädettävä	53
(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään.....	55
1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230	61
1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien	48
Aiempi sanamuoto kuuluu	48
alaikäinen	2
alakohta	2
alemmanasteinen lainsäädäntö	2
alemmanasteinen säädös	2
antaa asetus	3
antaa laki.....	3
antaa määräys (1)	20
antaa määräys (2)	21
asettaa velvoitteita	44
asetus	3
edellyttäen, että	4
edunvalvoja	4
erinäiset säännökset	4
erittäin painavasta syystä	60
erityisen kiireellisistä syistä	61
erityisen painavasta syystä	60
erityisen painavista syistä	60
erityisestä syystä	58
erityisistä syistä	58
erivapaus (jostakin vaatimuksesta).....	5
erivapaus.....	4
eriävä mielipide	5
estämättä	5
hallinnollinen pakkokeino.....	6
hallintopakko.....	6

hallituksen esitys	6
harkinnanvarainen	7
harkinta	7
harkintavalta	7
huolimatta	5
huoltaja	7
hyväksyttävästä syystä.....	59
hyväksyä laki.....	7
hyväksyä lakiehdotus.....	8
johtosääntö.....	8
jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta)	53
jollei erikseen laissa muuta säädetä.....	52
jollei erikseen muuta säädetä	52
jollei erikseen toisin säädetä	52
jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu	51
jollei jäljempänä muuta säädetä.....	53
jollei jäljempänä toisin säädetä	53
jollei laissa erikseen toisin säädetä	52
jollei muualla laissa toisin säädetä.....	52
jollei muualla muuta säädetä	53
jollei muualla toisin säädetä.....	53
jollei muussa laissa toisin säädetä	52
jollei muuta johdu.....	8
jollei muuta näytetä	51
jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu	51
jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä	51
jollei muuta säädetä	51
jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää.....	51
jollei toisin säädetä	51
jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä	52
jollei x toisin määrää	52
jollei x:stä muuta johdu	52
jollei x:stä muuta säädetä	51
jos on erittäin painava syy.....	60
jos on erityinen syy.....	58

jos on erityisen painava syy.....	60
jos on muu erityinen syy	59
jos on muu painava syy.....	60
jos on painava syy	60
jos on pakottava syy	60
jos on perusteltua aihetta.....	59
jos on perusteltua syytä	59
jos on poikkeuksellisen painava syy.....	60
jos on tärkeä syy	59
julkinen kuulutus	8
julkisoikeudellinen	9
keskeyttämishaka	9
kiireellisistä syistä	61
kohta.....	9
koskea.....	10
kuitenkin niin, että	10
kumoaminen	10
kumota	10
kuulutus	8
L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.....	61
L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.	61
laiminlyödä	11
laiminlyönti	11
lainmuutos.....	12
lainsäädäntö	12
laintarkastus	12
lainvoimainen.....	13
laissa säädetty.....	48
laki (1)	13
laki (2)	13
laki [x] sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	14
lakiehdotus	14
lakisäätöaine	14
liite.....	14
lisäys.....	15

luku.....	15
lukuun ottamatta.....	15
luonnollinen henkilö.....	16
luvanvarainen.....	16
lyödä laimin	11
mainittu.....	16
mainitussa laissa	58
ministeriön asetus	17
ministeriön päätös	17
mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan).....	56
momentti.....	17
muista pakottavista syistä	61
mukaan	18
mukaisesti	18
muualla laissa säädetty x.....	49
muusta erityisestä syystä	59
muusta painavasta syystä.....	60
muutoksenhaku.....	19
muutoksenhakuviranomainen	19
muuttaa laki.....	19
määritelmä.....	20
määritelty	20
määritetty.....	20
määrätä (1)	20
määrätä (2)	21
määräys (1)	21
määräys (2)	21
määräys (3)	21
määräys (4)	22
määräys (5)	22
nojalla	22
noudatetaan, mitä x:ssä säädetään	56
noudattaa	23
noudattaen	23
noudattaminen.....	23
ohje	23

ohjeet.....	23
ohjesääntö.....	24
oikeushenkilö	24
oikeushenkilöys	25
oikeuskelpoisuus	25
oikeussubjekti	25
oikeustoimikelpoisuus	26
oikeusvaikutus.....	26
olla vireillä	26
olla voimassa	10
on noudatettava, mitä x:ssä säädetään	56
on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään.....	56
on varattava tilaisuus tulla kuulluksi	62
on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.....	62
osa.....	27
painavasta syystä	59
pakottavan syyn vuoksi	60
pakottavasta syystä	60
pakottavista kiireellisistä syistä.....	61
panna vireille	27
perusteella	22
perustellusta syystä	59
perustuslaki	27
poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)	28
poikkeuksellisen painavasta syystä	60
Presidentti tekee päätöksen asiassa valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta.	62
pykälä	28
pääsääntöisesti.....	28
päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla	62
Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.....	62
rajoitus	29
rangaistussäännökset.....	29
rikosoikeudellinen virkavastuu.....	29
rinnastetaan.....	57
saada lainvoima.....	30
saattaa vireille.....	27

saattaa voimaan	30
salassapitosäännösten estämättä	58
salassapitovelvoite	30
salassapitovelvoite	31
salassapitovelvollisuus.....	30
sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään.....	58
sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään	55
sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään	55
sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään	54
sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään	54
sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään.....	54
sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään.....	54
sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään.....	53
sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään.....	53
seuraamus	31
siirtymäsäännös.....	31
sillä edellytyksellä, että	4
siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.....	50
siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään	53
siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään.....	57
siten kuin x momentissa säädetään	48
sopimus.....	32
SopS	34
sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä.....	63
soveltaa.....	32
soveltamisala	33
soveltamissäännös.....	33
soveltuvin osin	33
Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen veloitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti	62
Suomen säädöskokoelma	33
Suomen säädöskokoelman sopimussarja.....	34
suositus	34
säädetty	49
SäädK.....	33
säädös.....	34

säännökset ja määräykset	34
säännös	34
säätää laki	36
säätää	35
tarkemmat säännökset.....	36
tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella).....	50
tarkoitettu.....	36
tarkoittaa	37
tarkoitus	37
tasavallan presidentin asetus [x] sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	38
tasavallan presidentin asetus	37
Tasavallan presidentti tekee päätökset rajavartiolaitoksen sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella.	62
Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskytasian presidentin valtioneuvostossa ratkaistavaksi.	62
teettämishuika	38
toimenpidekielto.....	38
toimivaltainen viranomainen	39
tulla kuulluksi	39
tulla vireille	39
tulla voimaan	40
työjärjestys.....	40
Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta.	62
tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä	56
tärkeästä syystä	59
tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä	57
tässä pykälässä säädetty	49
tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y	56
tätä lakia sovellettaessa	56
täydentävät säännökset	40
täysi-ikäinen.....	40
täysivaltainen	40
uhkasakko	41
vahvistaa laki	41
vaitiolovelvoite	41

vaitioloovelvollisuus	41
vajaavaltainen	42
valitusviranomainen	42
valtioneuvoston asetus.....	42
valtioneuvoston periaatepäätös.....	43
valtiosääntö	43
vapautus jostakin	4
vastaisesti.....	43
velvoittaa.....	44
viran puolesta	44
viranomainen	44
virkamies	45
vir kavastuu	45
voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.....	45
voimaantulo	45
x §:n mukainen y.....	61
x pykälässä säädetty	49
x voi asetuksella tarkemmin säätää	50
x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)	56
x:stä on (soveltuvin osin) voimassa, mitä y:stä säädetään.....	55
x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään	55
x:stä säädetään erikseen (y:llä)	50
x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)	50
x:stä säädetään y:ssä	49
x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella).....	50
x:stä voidaan säätää (asetuksella).....	50
x:ää sovelletaan y:n sijasta	56
x:ään sovelletaan rikosoikeudellista vir kavastuuta koskevia säännöksiä	57
x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla	49
yksityiskohtaiset perustelut.....	47
yleiset säännökset	47
yleisperustelut.....	47

Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä

Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen (2017)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-379-8>

Valtiosopimusten suomentaminen

<http://www.finlex.fi/data/muut/valtiosopimussanasto.pdf>

Svenskt lagspråk i Finland (Slaf) (2017)

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1

Finlex

www.finlex.fi

Suomen lainsäädäntöprosessin kuvaus

<http://lainvalmistelu.finlex.fi/>

Lainkirjoittajan opas

<http://lainkirjoittaja.finlex.fi/>

EUR-Lex

<http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

EU-säädösten rakenne

<http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>

Åländsk lagstiftning

<http://www.regeringen.ax/lag.pbs>

Swedish statutes in translation

<http://www.regeringen.se/sb/d/3288>

United Kingdom Legislation

<http://www.legislation.gov.uk/>

Australian Government – Law and Legislation

<http://australia.gov.au/topics/australian-facts-and-figures/law-and-legislation>

Muita ulkomaisia säädöstiedon lähteitä

<http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/kirjasto/oikeudellinentieto/u-saadostieto-opas/index.htm>

Black's Law Dictionary. West Publishing Co. Abridged sixth edition, St. Paul, Minn. 1991 (7th reprint 1997).

Dictionary of Law. P.H. Collin. Peter Colling Publishing Ltd. 3rd edition, Teddington (UK) 2000.

HIDÉN Mikael – Ilkka SARAVIITA: *Valtiosääntöoikeuden pääpiirteet*. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 1994.

Mozley & Whiteley's Law Dictionary. E.R. Hardy Ivamy. Butterworth & Co (Publishers) Ltd. Tenth edition, London 1988 (Reprinted 1990).

ROSSINI Christine: *English as a Legal Language*. Kluwer Law International Ltd. 2nd edition, London 1998 (Reprinted 2001).

SARAVIITA Iikka: *Perustuslaki 2000*. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 2000.

Svenskt lagspråk i Finland. Statsrådets svenska språknämnd och Schildts Förlags Ab. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 1998.

Statutes and Conventions on Private International Law. Jason Chuah. Cavendish Publishing Limited, London 1996.

Suomen perustuslaki (731/1999).

Valtioneuvostonanasto. Valtioneuvoston kanslia. Kielipalvelun julkaisusarja. Oy Edita Ab, Helsinki 1998.

Valtiosopimusopas. Kansainvälisten sopimusten valmistelua ja voimaansaattamista koskevat ohjeet. Ulkoasiainministeriö 20.5.2002.